

Sprawozdanie z działalności Komisji ds. Akredytacji i Rankingów (KAIR) w kadencji 2016-2020

Niniejsza informacja została przygotowana w związku z prośbą Przewodniczącego KRASP prof. dra hab. inż. Jana Szmidta o przekazanie sprawozdania z działalności Komisji ds. Akredytacji i Rankingów (KAIR) w kadencji 2016-2020. KAIR jest komisją utworzoną w bieżącej kadencji i dlatego sprawozdanie zawiera informację o celach działania KAIR.

Cele działania KAIR

Komisja d.s. Akredytacji i Rankingów, została powołana uchwałą Zgromadzenia Plenarnego KRASP w dniu 18 listopada 2016 r. Podstawowym celem prac Komisji jest:

- ochrona reputacji polskich uczelni w kraju i zagranicą;
- przeciwdziałanie nieracjonalnym decyzjom ekonomicznym dotyczącym szkolnictwa wyższego, zwłaszcza w obszarze zasad i poziomu finansowania, poprzez opiniowanie problemów związanych z ewaluacją działalności uczelni wpływających na ich finansowanie;
- osiąganie korzyści z posiadania przez KRASP niezależnego ciała eksperckiego, w tym - wsparcie władz wykonawczych KRASP, jej przedstawicieli i uczelni;
- opracowywania stanowisk, argumentacji i strategii komunikowania KRASP w dyskusji w mediach na temat miejsca polskich uczelni w rankingach.

Skład KAIR

W sformowaniu Komisji kierowano się kompetencjami jej członków oraz wymogiem możliwie bogatej reprezentacji regionów oraz dziedzin nauki i nauczania. Komisja działała w składzie:

- prof. dr hab. Tomasz Szapiro, SGH w Warszawie (rektor 2012-2016), Przewodniczący KAIR
- prof. dr hab. Jolanta Rudzka-Habisiak, rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Zastępczyni Przewodniczącego KAIR

Członkowie KAIR

- dr hab. Dominik Antonowicz – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- dr hab. Witold T. Bielecki, prof. ALK – rektor ALK w Warszawie
- dr hab. Michał Daszykowski, prof. UŚ, UŚ, prorektor ds. finansów i rozwoju
- prof. dr hab. inż. Lech Dzienis – rektor Politechniki Białostockiej
- prof. dr hab. n. med. Przemysław Jałowicki – rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
- dr hab. Emanuel Kulczycki – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- prof. dr hab. Zygmunt Litwińczuk – rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- prof. dr hab. inż. Bohdan Macukow – Politechnika Warszawska, przewodniczący Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych
- prof. dr hab. Zbigniew Marciniak – Uniwersytet Warszawski, Wiceprzewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- prof. dr hab. n. med. Wojciech Nowak – rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego
- prof. dr hab. n. med. Leszek Pączek – Warszawski Uniwersytet Medyczny (rektor 2005-2008)
- prof. dr hab. Jan Pikul – rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu
- prof. dr hab. Antoni Różalski – rektor Uniwersytetu Łódzkiego
- prof. dr hab. Marek Ratajczak – Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
- prof. dr hab. inż. Roman Słowiński – Politechnika Poznańska
- prof. dr hab. Maciej Sobczak – rektor Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w Gdańsku

- prof. dr hab. Andrzej Sokołowski – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
- prof. dr hab. Andrzej Tretyn – rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
- prof. dr hab. inż. Tadeusz Więckowski – Politechnika Wrocławska (rektor 2008-2016)
- prof. dr hab. Edward Włodarczyk – rektor Uniwersytetu Szczecińskiego

Adresem kontaktowym KAIR było Biuro KRASP (Uniwersytet Warszawski, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa, tel.: 22 55 20 352, e-mail: biuro@krasp.org.pl)

Tryb pracy

W okresie kadencji 2016-2017 Komisja pracowała

- na spotkaniach organizowanych w powiązaniu ze spotkaniami Prezydium KRASP oraz Plenarnymi Zgromadzeniami KRASP (Wrocław, czerwiec 2017);
- na spotkaniach swoich przedstawicieli ze środowiskami z tego samego regionu lub obszaru nauki (np. uczelnie artystyczne: Łódź – luty 2017, Kraków - marzec 2017, Warszawa - kwiecień 2017);
- w trybie konsultacji wewnętrznych prowadzonych w trybie pracy zdalnej z podmiotami spoza KAIR (m.in. Przewodniczący KRASP, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego).
- przy współorganizacji konferencji poświęconych problematyce rankingów i akredytacji i poprzez aktywny udział w roli moderatorów i prelegentów (m.in. tzw. Konferencji Rankingowej Fundacji Perspektywy, 2017-2019; w działalności informacyjnej wynikającej z udziału w konferencjach (Bruksela, tematyka: Multirank, 2017, 2028; Szanghaj, tematyka: tzw. Rankingu Szanghajskiego, 2019)
- na spotkaniach organizowanych przez inne podmioty (m.in. MNiSW, NKN, PKA, RGNiSW). Członkowie KAIR byli konsultowani regularnie indywidualnie w sprawach projektowania i wdrażania Ustawy 2.0 w ramach ciał kolegialnych, których są członkami.

Wybrane działania w kolejnych latach

W okresie początkowym **2016-2017** działania KAIR dotyczyły:

- zainicjowania przy współudziale PKA prac zmierzających do przygotowania wystąpień uczelni artystycznych o akredytacje międzynarodowe,
- indywidualne spotkania o różnym charakterze z przedstawicielami krajowych i zagranicznych organizacji związanych z przedmiotem działania KAIR (m.in. Elsevier, Financial Times, Perspektywy, Index Copernicus, władze akademickie, także - władze uczelni zagranicznych).
- organizacji wystąpienia przedstawiciela Elsevier Research Intelligence na temat czynników wpływających na pozycje uczelni w rankingach przy okazji Plenarnego Zgromadzenia KRASP.

W roku **2018** działania KAIR dotyczyły:

- przygotowania stanowisk dotyczącego m.in. rozporządzeń o nowej klasyfikacji dyscyplin i ewaluacji osiągnięć uczelni;
- opracowania stanowiska w kwestii kontrowersji dotyczących kryteriów rankingu uczelni Fundacji Perspektywy oraz współpracy z tą Fundacją;
- udział w organizacji ogólnopolskiej tzw. Konferencji Rankingowej oraz sesji przedmiotowej;
- nawiązanie i utrzymywanie regularnych kontaktów z przedstawicielami rankingów THE, QS oraz Multirank i pozyskanie materiałów dotyczących funkcjonowania tych organizacji;

W roku **2019** działania KAIR dotyczyły:

- monitorowania problematyki ewaluacyjnej w trakcie konsultacji prowadzonych przez MNSW z KRASP i RGiSW, przygotowanie informacji i rekomendacji dla kierownictwa KRASP w bieżących sprawach i w formie wystąpień dla Prezydium;
- przygotowania i koordynacja merytoryczna wizyty studyjnej “How to join the first 100 in the world university rankings”, Uniwersytet Stanforda, Palo Alto, USA
- aktywnego udziału członków Komisji licznych wydarzeniach związanych z wprowadzaniem Ustawy 2.0;
- zaangażowania w kolejnej Konferencji Rankingowej Konferencji Fundacji Perspektywy;
- zapoczątkowania współpracy w ewaluacji i monitorowaniu procedur przygotowania rankingów Fundacji Perspektywy
- współpracy we wdrożeniu projektu International Visibility Project (warsztaty dla pracowników i audyt wybranych uczelni), MNSW i Fundacja Perspektywy;
- kontynuacji kontaktów z wydawnictwem Elsevier (wymiana informacji o nowych rozwiązaniach ewaluacyjnych oraz ukierunkowaniu oferty szkoleniowej dla uczelni dotyczącej korzystania z bazy Scopus, aplikacji SciVal itp.);
- konsultacji wewnętrznych członków Komisji, których wiedza była związana z przedmiotem danego wystąpienia lub opinii;

W roku **2020** (okres półroczny, w tym kwartał w sytuacji pandemii) działania KAIR dotyczyły:

- monitorowania problematyki ewaluacyjnej w pracach zespołu rektorów francuskich, niemieckich i polskich (zespół „Trilateral”, we współpracy z Komisją ds. Międzynarodowych KRASP)
- przygotowania informacji i rekomendacji do stanowiska KRASP dla kierownictwa KRASP w związku z *projektem Rozporządzenie w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej* skierowanego 30 kwietnia 2020 do konsultacji (we współpracy z Komisją Nauki KRASP);
- kontynuacji współpracy w ewaluacji i monitorowaniu procedur przygotowania rankingów Fundacji Perspektywy (International Visibility Project) oraz kontaktów z wydawnictwem Elsevier (j.w.);
- konsultacje i kierowania projektami przez członków Komisji i upowszechnianie efektów projektów prowadzonych przez inne instytucje (dotyczy w szczególności zespołu pod kierownictwem prof. E. Kulczyckiego i pilotażowego badania ewaluacji wpływu osiągnięć naukowych) oraz prace eksperckie (dotyczy m.in. T.Szapiro jako eksperta dla Komisji Europejskiej w ewaluacji projektów w ramach konkursu na Uniwersytety Europejskie);

Przykładowa lista działań (Przewodniczący Komisji, 2019-2020).

Lista wystąpień konferencyjnych w **2019** roku związana z problematyką akredytacji i rankingów

1. wystąpienie w seminarium „Brexit Impact on Universities”, 27 lutego 2020, seminarium pod patronatem FRSE, KRASP.
2. wystąpienie na międzynarodowej konferencji „Polskie Uczelnie W Światowej Perspektywie. Rankingi a Strategiczne Zarządzanie Szkołą Wyższą” w sesji „Polskie uczelnie w zwierciadle rankingów” z referatem „Co i z czym w rankingach koreluje i jaki jest z tego pożytek?”, Fundacja Perspektywy, 2-3 grudnia, 2019 Warszawa;
3. wystąpienie na zaproszenie w dyskusji panelowej na konferencji „Transformacja akademickiego szkolnictwa wyższego w Polsce w okresie 30-lecia 1989-2019” i rozdział w

monografii pokonferencyjnej „Studia, studenci i wewnętrzna ocena jakości kształcenia”, 28-29 października, 2019;

4. wystąpienie na zaproszenie na konferencji Rektorów Uczelni Artystycznych, „Naukowa działalność uczelni artystycznych - uwarunkowania, 21 marca, 2019;
5. wystąpienie na zaproszenie na konferencji Rektorów Uczelni Artystycznych, „Naukowa działalność uczelni artystycznych – proces i efekty, 13 maja, 2019;
6. przewodniczenie sesji plenarnej „The European Universities in the environment of the EHEA” na konferencji Franco-Polish Forum of Rectors otwierającej Rok Francusko-Polski, 18 marca, 2019, Sorbona, Paryż;
7. referat na zaproszenie „Ewaluacja osiągnięć uczelni — zamierzenia, konteksty, realia”, Uniwersytet Białostocki, 6 marca, 2019, Białystok.
8. wystąpienie „Międzynarodowe rankingi uczelni” na Prezydium KRASP, Prezydium KRASP, Warszawa, 18 stycznia, 2019;

Uczestnictwo w konferencjach (bez referatu)

1. Udział w konsultacjach dotyczących programów Horizon Europe z Komisarz Marią Gabriel - European Commissioner (2019-2024) Innovation, Research, Culture, Education and Youth - w delegacji rektorów francuskich, niemieckich i polskich, 26 maja, 2020, tryb zdalny.
2. Koordynacja merytoryczna wizyty studyjnej “How to join the first 100 in the world university rankings”, Uniwersytecie Stanforda, 9-12 grudnia, Palo Alto, USA
3. udział (reprezentowanie RGNiSW) w posiedzeniu Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych, 23 października, 2019, Kraków.
4. udział w konferencji 8th International Conference on World-Class Universities, 15=17 października, 2019, Szanghaj, projekt International Visibility, Fundacja Perspektywy.
5. udział (reprezentowanie RGNiSW) w konferencji „Forum NKN – Ścieżki kariery – rozwój kadr szkolnictwa wyższego i nauki”, 1 lipca 2019, Katowice;
6. udział (reprezentowanie KRASP) w konferencji The First European Forum for Science, Research and Innovation, ERC, Free State of Saxony, Helmholtz Foundation, 25 czerwca, 2019, Drezno,
7. udział (reprezentowanie KRASP) w konferencji Enhancing international competitiveness of universities - a European perspective, 21 czerwca, 2019, Collège de France, Paryż
8. udział (reprezentowanie KRASP) w dyskusji fokusowej, projekt Erasmus+ Development, assessment and validation of social competences in higher education, 17 czerwca, 2019, Warszawa
9. udział (reprezentowanie RGNiSW) w konferencji „Forum NKN – Kształcenie”, MNSW, 20 maja, 2019; sesja Organizacja kształcenia w uczelni w kontekście jakości (autonomia organizacyjna a jakość kształcenia, dydaktyczna ścieżka w zatrudnieniu), Gdynia, 20 maja, 2019, Gdynia.
10. udział w Seminarium Wirtualnej Biblioteki Nauki, Modele licencyjne na dostęp do czasopism i publikowanie otwarte, 8 kwietnia 2019, Warszawa.
11. udział w spotkaniu konsultacyjnym dotyczącym projektu Inicjatywa Doskonałości, 30 stycznia i 20 lutego, 2019, MNSW.

Opr. T. Szapiro